

Hållbar integration i Östergötland 2021–2025

En regional överenskommelse för kommuner i Östergötlands län, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Region Östergötland och Länsstyrelsen Östergötland.

Innehåll

Inledning	3
Avsikten med en regional överenskommelse	4
Tidsperiod och uppföljning	4
Struktur för samverkan i Östergötland	5
Östergötlands integrationsråd	5
Integrationsrådets beredningsgrupp	5
Principer för samverkan	5
Målgrupp	6
Mål	7
1. Det ska ta kortare tid att bli självförsörjande i Östergötland	7
2. Måluppfyllelsen i skolan ska öka för nyanlända elever	7
Områden för utveckling	8
Bostad	9
Hälsa	9
Utbildning	9
Normer och attityder	10
Arbetsmarknad och kompetens	10
Aktivitetsplan	11

Inledning

Processen att bli östgöte påverkas av allt som sker – från det som hänt i ursprungslandet, under flykten och från första dagen efter ankomsten till Sverige. En människas hälsa och utveckling är i stark påverkan av tillgång till sammanhang och nätverk, sysselsättning i vardagen, försörjning och meningsfullt liv. Östergötland är ett öppet och inkluderande län med goda livsvillkor, där invånarna känner stort samhällsengagemang.

Den regionala överenskommelsen strävar efter utveckling i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030.

De samverkande parterna i överenskommelsen är länets 13 kommuner: Boxholm, Finspång, Kinda, Linköping, Mjölby, Motala, Norrköping, Söderköping, Vadstena, Valdemarsvik, Åtvidaberg, Ydre och Ödeshög, Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen Östergötland, Region Östergötland och Migrationsverket. Överenskommelsen beskriver strukturen och de övergripande målen för arbetet.

Avsikten med en regional överenskommelse

Hållbar integration i Östergötland 2021–2025 är en regional överenskommelse med avsikt att vara en gemensam utgångspunkt i samverkan för länet kring integration och inkludering av samtliga personer som bor och lever i Östergötland. Till den regionala överenskommelsen tas varje år fram en aktivitetsplan som närmare beskriver det prioriterade arbetet i länet.

Parterna i den regionala överenskommelsen *Hållbar integration i Östergötland* ska gemensamt verka för ett inkluderande Östergötland. Den regionala överenskommelsen ska bidra till att länet nyttjar befintliga resurser på ett effektivt sätt genom gemensamma satsningar. I den regionala samverkan kring integrationsfrågor i länet tar vi ansvar för att bidra till bättre

samhällsetablering, hållbar tillväxt och utveckling i Östergötland. Näringslivet och civila samhället är viktiga parter i arbetet och stärker möjligheterna att lyckas.

Ett gemensamt ansvar innebär att lyfta och adressera de utvecklingsbehov och utmaningar som finns. Parterna som ingått denna överenskommelse agerar utifrån sina respektive uppdrag, både internt och externt. I samverkansarbetet respekteras parternas uppdrag och genomförs med en medvetenhet om vikten av gemensamma prioriteringar och ödmjukhet i kompromisser. Den gemensamma utvecklingen präglas av delaktighet, öppenhet, dialog och flexibilitet samt har en regional ansats.

Tidsperiod och uppföljning

Överenskommelsen sträcker sig över perioden 2021–2025. En översyn av den regionala överenskommelsen sker en gång per år i Integrationsrådets beredningsgrupp.

Revidering kan initieras av överenskommelsens parter.

Parterna har ett gemensamt ansvar för årlig uppföljning av arbetet som sker utifrån överenskommelsen. Uppföljningen omfattar de övergripande målen, samverkansprocessen i länet och status på aktivitetsplanen. Uppföljningen samordnas av Länsstyrelsen.

Struktur för samverkan i Östergötland

Östergötlands integrationsråd

Östergötlands Integrationsråd är ledningsgrupp för den regionala samverkan och fungerar som ett strategiskt forum. I rådet sitter representanter från Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland samt kommunstyrelseordförande/nämndordförande från länets 13 kommuner. Rådets medlemmar har mandat att representera sin organisation och bär ansvar för förankring av det arbete som sker i rådet.

Representanter för andra aktörer såsom andra myndigheter, näringsliv och civila samhället ska kunna erbjudas plats i Integrationsrådet vid behov.

Länsstyrelsen är sammankallande och landshövdingen är ordförande för gruppen. Vid Integrationsrådets möten ska protokoll föras.

Östergötlands Integrationsråds uppgift är att

- identifiera utvecklingsbehov utifrån gemensamma möjligheter och utmaningar i samverkansarbetet
- initiera gemensamma insatser och projekt utifrån överenskommelsens mål
- samråda med andra aktörer i offentlig, privat och idéburen sektor
- se till att arbetet inom överenskommelsen följs upp årligen.

Integrationsrådets beredningsgrupp

Länsstyrelsen samordnar en tjänstepersonsgrupp som bereder uppdrag och initierar behov till Integrationsrådet. Vid beredningsgruppens möten ska minnesanteckningar föras. I gruppen ingår representanter från strategisk nivå från länets 13 kommuner, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Region Östergötland samt Länsstyrelsen Östergötland. Representanter för andra aktörer såsom myndigheter, näringsliv eller civila samhället ska kunna erbjudas plats i beredningsgruppen vid behov.

Representanterna i beredningsgruppen bär ansvar för förankring i sin organisation av det arbete som sker i gruppen och det är beredningsgruppen som arbetar med de uppdrag och den inriktning som Integrationsrådet enats om.

Principer för samverkan

Representanterna i Integrationsrådet och Integrationsrådets beredningsgrupp har relevant mandat. Parterna i överenskommelsen ansvarar för att samverkan inom den egna organisationen fungerar för att säkerställa förankring och mandat på hemmaplan. Parterna ansvarar även för att utse ersättare vid frånvaro och att avgående representanter introducerar sin efterträdare.

Målgrupp

Primär målgrupp för insatser inom ramen för *Hållbar integration i Östergötland* är utrikes födda personer (barn och vuxna) som befinner sig i eller riskerar att hamna i utanförskap. Målgruppen omfattar asylsökande, de som väntar på uppehållstillstånd, de som har beviljats uppehållstillstånd och är i behov av övriga insatser, samt de som omfattas

av etableringsuppdraget eller har avslutat etablering/etableringsinsats och saknar egen försörjning.

Överenskommelsen vänder sig till offentliga, privata och ideella aktörer i länet samt länsinvånare, som alla på ett eller annat sätt bidrar till våra intentioner och insatser.

Mål

Samverkan är avgörande för att överenskommelsen ska ge resultat. Utbyte av kunskap, expertis och resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås och är utgångsläget för en hållbar samverkan. Regional solidaritet och kapacitetsutveckling är grundläggande förutsättningar för att ingen grupp ska lämnas utanför i utvecklingen.

Inom varje område tar parterna hänsyn till skillnader i förutsättningar och möjligheter utifrån samtliga diskrimineringsgrunder samt barnens bästa.

1. Det ska ta kortare tid att bli självförsörjande i Östergötland

Att bli självförsörjande minskar risken att hamna i utanförskap och kan ge en ökad känsla av tillhörighet. Statistik från Kolada visar att det i Östergötland tar lång tid att bli självförsörjande efter Arbetsförmedlingens etableringsprogram.

2. Måluppfyllelsen i skolan ska öka för nyanlända elever

Genomförd skolgång är en viktig faktor för att stärka barn och ungas förutsättningar för att nå jämlik hälsa och ett gott liv. Gemensamt arbete i länet kan stärka föräldrars förmåga att utgöra ett stöd för sina barn. Skolverkets statistik visar att andelen nyanlända elever som uppnår kunskapsmålen i årskurs nio är väsentligt lägre än för andra elever.

Områden för utveckling

För att nå de fastslagna målen för *Hållbar integration i Östergötland* krävs utvecklingsarbete inom flertalet områden. Dessa områden beskrivs i några av de globala mål som fastslagits i Agenda 2030.

I september 2015 antog FN:s medlemsstater Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan är en handlingsplan för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefindandet, som ska främja fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen. Målen ska nås för alla människor, i alla delar av samhället. Att ingen

ska lämnas utanför är en av agendans centrala principer, vilket förutsätter ansvarstagande utifrån förhållningssätt och beteenden på både individ- och samhällsnivå.

En stor del av ansvaret för de åtgärder som bidrar till genomförandet av Agenda 2030 ligger på kommuner och regioner vilket innebär att agendan påverkar östgötarna i deras vardag. Det är på den lokala och regionala nivån som de flesta kontakterna mellan det offentliga och invånare, näringsliv och civilsamhälle sker.

Bostad

Ett livskraftigt Östergötland innebär att länets bostäder och bostadsområden behöver vara tillgängliga, inkluderande och hållbara.

En av de viktigaste grundstenarna till en god och trygg integration är en ordnad bostadssituation. En ordnad bostadssituation är även en grund för att uppnå trygga uppväxtvillkor för barn. Bristen på bostäder, särskilt de som möter målgruppens behov, leder istället till kortsiktiga lösningar utan trygghet och med trångboddhet som vardag. En rad aktörer i samhället har inflytande på människors möjligheter att få och behålla sina bostäder, de höga inträdeströsklarna på bostadsmarknaden är idag ett hinder och påverkar mottagande och etablering av nyanlända.

Hälsa

Människors livsvillkor skapar grunden för en god hälsa. En god hälsa ger förutsättningar för människor att tillgodogöra sig utbildning samt kunna arbeta och försörja sig. En god hälsa är också en i grundlagen beskriven rättighet. För att nå målet om en god och jämlik hälsa i hela befolkningen behövs insatser anpassade efter människors behov. En grund för detta är hälsofrämjande insatser anpassade efter målgruppens behov samt en god och jämlik vård.

Utbildning

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet. Forskning visar att inkluderande utbildning av god kvalitet för alla är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle. Östergötlands utbildningssystem möter människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning, folkbildning och högre utbildning, samt ger alla människor jämlika möjligheter till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Det är viktigt att säkerställa att alla lär sig läsa, skriva och räkna på svenska. Utbildning är nyckeln till välbefinnande och öppnar en värld av möjligheter som gör det möjligt för var och en av oss att bidra till ett hållbart samhälle.

Normer och attityder

Samverkande parter i den här överenskommelsen ska gemensamt arbeta för en hållbar utveckling i Östergötland som bidrar till ett jämställt, jämlikt och inkluderande samhälle.

Det är viktigt att samverka kring och initiera insatser som bidrar till att alla östgötar har möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen. Varje östgöte ska ha information och medvetenhet om vilka normer och attityder som skapar ett inkluderande samhälle och ett livskraftigt Östergötland.

Kvinnors egenmakt ska stärkas och parterna ska främja kvinnors fulla och faktiska deltagande i samhällslivet. Vi arbetar tillsammans för att stödja familjer utifrån ett helhetsperspektiv.

Arbetsmarknad och kompetens

Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället. Vidare uppnår vi en produktiv och ökande sysselsättningsgrad med anständiga och goda arbetsvillkor för alla kvinnor och män i yrkesför ålder – utifrån varje individs förutsättningar, samt att vi ser lika lön för likvärdigt arbete som en självklarhet.

Vi ser ungdomar och vuxna som resurser som tillför innovation, erfarenhet och relevant yrkeskunna. De lotsas till utbildning, anställning eller entreprenörskap genom tydlighet och trygghet utifrån förväntningar och behov i samhället. Vidare fortsätter vi att tillsammans med hela Östergötland utveckla arbetet mot fördomar och rasism på arbetsmarknaden och väljer att alltid se mångfald som en tillgång.

Aktivitetsplan

Den regionala överenskommelsen konkretiseras årligen i en aktivitetsplan.

Parterna har ett gemensamt ansvar i framtagandet av aktivitetsplanen. Arbete samordnas av kommunernas integrationsansvariga.

Aktivitetsplanens innehåll bygger på resultatet som framkommit under den årliga länsturnén. Förslag på aktiviteter bereds av Integrationsrådets beredningsgrupp innan de prioriteras på ett gemensamt processmöte som initieras av Länsstyrelsen. Planen fastslås sedan i Integrationsrådet.

En överenskommelse mellan:

